

Minimální preventivní program v oblasti prevence rizikového chování žáků pro školní rok 2024/2025

PREVENCE: „platí zásada, že je účinnější, snadnější i levnější zlu předcházet, než jej později odstraňovat nebo proti němu bojovat“ /neznámý autor/

Úvod

Náš minimální preventivní program vychází z doporučení MŠMT, č.j. 21291/2010-28, který mezi rizikové chování zařazuje zejména užívání návykových látek (drogové závislosti, alkoholismus, kouření), kriminalitu a delikvenci, virtuální drogy (počítače a televize), patologické hráčství (gambling), záškoláctví, šikanování, vandalismus a jiné formy násilného chování, xenofobii, rasismus, intoleranci a antisemitismus. Dále se zaměřuje na rozpoznání a včasnou intervenci v případech domácího násilí, týrání a zneužívání dětí, ohrožování mravní výchovy mládeže, poruch příjmu potravy a sexuálně rizikové chování.

Cílem minimálního preventivního programu je ve spolupráci s rodiči utvářet takovou osobnost žáka, která je s ohledem na svůj věk schopná orientovat se v dané problematice, ptát se a dělat rozhodnutí (odmítnout, říci ne). Člověka, který si bude vážit svého zdraví i zdraví ostatních, bude umět nakládat se svým časem a zvládat základní sociální dovednosti.

Za realizaci minimálního preventivního programu zodpovídá školní metodik prevence Mgr. Jana Kubáňová

Úkolem metodika je průběžně spolupracovat s pedagogicko-psychologickou poradnou, výchovným poradcem, vedením školy, třídními učiteli a ostatními zaměstnanci školy na řešení aktuálních problémů žáků.

Metodik shromažďuje materiály a dokumenty k dané problematice a zajišťuje jejich distribuci mezi žáky, rodiče a ostatní pedagogy. Zajišťuje pro žáky výchovné programy, které mají vést ke zvýšené odolnosti žáků vůči sociálně patologickým jevům. Konzultuje problémy žáků a při jejich řešení spolupracuje s rodiči a celým pedagogickým sborem.

Důležité informace jsou žákům sdělovány na **nástěnce** ve vestibulu školy, naleznou zde aktuální informace k problematice, kontaktní adresy a telefonní čísla pro děti v krizových situacích. Třídní učitelé dále žáky informují na třídnických hodinách a rodiče na třídních schůzkách.

Školní metodik prevence poskytuje **poradenství pro žáky v krizových situacích**, mohou se na něj obrátit kdykoli, **konzultační hodiny jsou kdykoliv po předchozí domluvě**.

K dispozici mají žáci **schránku důvěry**, která je umístěna vedle nástěnky ve vestibulu školy. Do ní mohou anonymně vkládat své dotazy ke školnímu metodikovi prevence, výchovnému poradci a k vedení školy, také se zde mohou svěřit s problémy, se kterými potřebují poradit, schránku vybírá školní metodik prevence vždy v pátek odpoledne, odpovědi vyvěsí na nástěnku vedle schránky důvěry v pondělí ráno.

Školní metodik prevence řeší všechny projevy šikany ve škole. Šikanu v počátečních stádiích ve spolupráci s třídními učiteli, v pokročilých stádiích ve spolupráci s odborníky.

Ve škole pracují školní psychologové a speciální pedagožky. Jsou k dispozici na individuální konzultace žákům, rodičům i učitelům.

Úkoly programu budou realizovány jednotlivými vyučujícími ve všech ročnících školy v průběhu celého školního roku s přihlédnutím k věku žáků.

I. Aktivity pro žáky

prevence rizikového chování v rámci jednotlivých vyučovacích předmětů ve všech ročnících:
všichni

- výchova k odpovědnosti za své zdraví, učivo o zdravém životním stylu
- předcházení stresu žáků
- vytváření právního povědomí a zodpovědnosti
- zařazování průřezového tématu osobnostní a sociální výchova
- vytváření klíčových kompetencí žáků v rámci ŠVP

(k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské)

- včasná diagnostika specifických poruch učení a chování
- včasné odhalování projevů asociálního chování mezi žáky

třídní učitelé

- bezodkladné řešení náznaků a projevů šikany
- společné vytváření pravidel chování ve třídě
- upevňování třídních kolektivů na třídnických hodinách
- důsledně dodržují směrnici Prevence záškoláctví
- práce s problematikou prevence v předmětu osobnostní a sociální výchova

učitelé jednotlivých předmětů:

- problematika rasismu a xenofobie v rámci výchovy k občanství
- informace o drogách, alkoholu a kouření v hodinách prvouky a přírodovědy, Vko, VkZ, přírodopisu a chemie
- problematika dopingu v rámci tělesné výchovy
- sexuální výchova, pohlavně přenosné choroby a AIDS v rámci VkZ a přírodopisu
- bezpečný internet, rizika sociálních sítí, kyberšikana v rámci informatiky

všichni:

- zajištění důsledné kontroly zaměřené na užívání návykových látek v celém areálu školy
- zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků
- mapování vztahů ve třídě

programy pro žáky:

zařizuje dle aktuální nabídky školní metodik prevence ve spolupráci s PPP, ZÚ, Policií ČR, OSPOD Šlapanice a dalšími organizacemi

spolupráce se školními psychology Mgr. Lenkou Kurovou a Bc. Adamem Kouřilem (široká nabídka preventivních programů)

promítání filmů, které pomáhají (2. stupeň): Mezi stěnami (šikana), Sami (poruchy příjmu potravy), Na hraně (manipulace), Jakub (domácí násilí), Mezi nimi (HIV)

Spolupráce s organizací DOBRONAUTI Hry pro nové hrdiny – program Zpátky v čase a Hvězdný tým

Akce na podporu přátelských vztahů ve třídě a prevenci vzniku šikany (odpovídají pověření učitelé):

- strážní andělé (spolupráce žáků devátých a prvních tříd)
- adaptační pobyt 6. tříd
- sportovně-turistické pobyty
- lyžařský výcvikový kurz 7. třídy, výběrový lyžařský kurz
- žakovský parlament a jím pořádané akce (taneční akce v KD Horákov)
- práce s dětmi ve školní družině
- práce s integrovanými žáky, pomoc při jejich začleňování do kolektivu
- příprava a účast na sportovních akcích školy
- příprava a účast na soutěžích a olympiádách

- exkurze a besedy v rámci jednotlivých předmětů

klima třídy aktuálně dle potřeby jednotlivých tříd

celodenní projekty: Den bez úrazů 1. stupeň (Fantázie)

Den ochrany člověka za mimořádných situací

Loučení se školou na koupališti aneb hrou proti závislostem

Projekty dopravní výchovy (koordinuje Mgr. Zuzana Vojtěchová)

Oslavy 50 let školy

celoškolní adopce dítěte z Keni a získání financí akcemi organizovanými žáky

zapojení do **projektu Naši sousedé** ve spolupráci s organizací Post Bellum

mimoškolní aktivity pro žáky:

široká nabídka zájmových kroužků

Mokerský běh pro zdraví a něco navíc

Vánoce za dveřmi

Žákovský předvánoční ples a Valentýnské trsáníčko

další aktivity pro žáky dle Plánu práce

2. Aktivity pro rodiče

- seznámení rodičů s minimálním preventivním programem (na třídních schůzkách v jednotlivých třídách, na internetových stránkách školy)
- seznámení rodičů s postupem školy v případě problémů žáků s návykovými látkami a při odhalení projevů šikany mezi žáky
- třídní schůzky a hovorové hodiny (za možné účasti žáků)
- nabídka propagačních materiálů o návykových látkách
- beseda o sociálně patologických jevech dle zájmu rodičů
- dny otevřených dveří, akce pro veřejnost
- příspěvky v Mokerském, Hostěnickém a Velatickém zpravodaji
- časopis „Školní půlročník aneb...“

3. Aktivity pro učitele

- koordinace úkolů daných plánem (ŠMP)
- poskytování nových informací na pracovních poradách
- další vzdělávání učitelů v oblasti prevence rizikového chování
- vzájemná spolupráce na uskutečňování jednotlivých akcí

- kurz první pomoci SORUDO
- Seminář pro ŠMP Nové návykové látky u dětí a dospívajících VIM
- workshop Duševní zdraví a syndrom vyhoření (2. a 9. 5. 2025) Kub, Kur, Kou

všichni se řídí Krizovým plánem platným od září 2015

4. Ochrana žáků školy před rizikovým chováním, zejména před působením návykových látek a projevy šikany

viz. ŠKOLNÍ ŘÁD

31. 8. 2024

zpracovala: Mgr. Jana Kubáňová